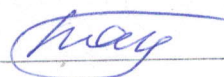

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДУ «ІНСТИТУТ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ТОКСИКОЛОГІЇ НАМН
УКРАЇНИ»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант ОНП

д.біол.н., гол. наук. співр. Бондаренко Л.Б.

«07» лютого 2022 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методологія та організація наукових досліджень»

Освітньо-наукова програма вищої освіти підготовки фахівців «Фармакологія»

Третій (освітньо - науковий) рівень вищої освіти

Доктор філософії

091 «Біологія»

Київ, 2022

1. Контактна інформація:

Викладачі: проф. д.м.н. Соловйов А.І.,

проф. д.б.н.Павлов С.В. (за згодою)

e-mail: tonysolpharm@gmail.com

svpavlov1980@gmail.com

2. Анотація курсу:

Семестр: 1 (34 години).

Обсяг: загальний обсяг – 90; лекцій – 10; семінарські заняття – 24; самостійна робота – 56.

Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» посідає важливе місце в структурно-логічній схемі підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 «Біологія», ОНП «Фармакологія» і буде корисна майбутнім фахівцям при формуванні у них системи теоретичних знань та прикладних навичок про теоретико-методологічні основи науково-дослідницької діяльності, правила виконання науково-дослідної діяльності, організація та проведення експериментальних досліджень їх етичні аспекти, володіння методами оформлення та порядок представлення результатів дослідницьких робіт, здійснення професійної наукової діяльності. Дисципліна охоплює всі тематичні блоки, що необхідні для формування у здобувачів вищої освіти системи спеціальних знань та вмінь в частині методології та організації наукової діяльності.

Мета курсу: формування компетентності щодо оволодіння базовою системою знань з методології, методики та організації наукової діяльності у здобувачів для забезпечення їхньої професійного розвитку як науковців.

Опанування цією навчальною дисципліною забезпечить наступні **результати вивчення дисципліни:**

- представляти предметну область наукового дослідження у вигляді системи та моделі;
- описати методологію наукового медико-біологічного експерименту дослідження;

- організувати та провести експериментальне дослідження у відповідності до біоетичних норм;
- представляти для обговорення результати своєї наукової роботи;
- уміти з дотриманням етичних норм формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії,
- застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації;
- брати участь у дискусіях із фахівцями з медичних досліджень;
- дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів;
- виявляти ініціативу та соціальну відповідальність за результати прийняття рішень у різних ситуаціях;
- виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності.

Необхідні навчальні компоненти (пререкізити, кореквізити і постреквізити): в межах третього (освітньо-наукового) рівня.

Зміст дисципліни: 12 тем:

Тема 1. Планування наукових досліджень. Класифікація типів медико-біологічних досліджень. Типи даних.

Тема 2. Поняття наукового дослідження. вимоги до наукового дослідження.

Тема 3 Біоетичні аспекти медико-біологічних досліджень. Дослідження in vivo, in vitro.

Тема 4. Емпіричні та теоретичні методи наукового дослідження.

Тема 5. Описова статистика та статистичне оцінювання. Перевірка статистичних гіпотез.

Тема 6. Опис якісних ознак. Аналіз зв'язку (кореляції, асоціації).

Тема 7. Огляд методів статистичного моделювання.

Тема 8. Набуття практичного досвіду застосування методів статистичного моделювання.

Тема 9. Структура наукового дослідження.

Тема 10. Публікація наукових даних. Наукометричні бази.

Тема 11. Оформлення дисертаційної роботи, представлення наукових даних.

Тема 12. Форми відображення результатів наукових досліджень.

Види навчальних занять: лекції, семінарські заняття, самостійна робота аспірантів, індивідуальні консультації; дистанційне навчання, залучення здобувачів вищої освіти до міжнародно визнаних курсів та освітніх ресурсів.

Форма навчання: денна, вечірня, заочна.

Форми підсумкового контролю: залік (1 семестр); екзамен (2 семестр).

Засоби контролю успішності навчання: написання тестових, ситуаційних, творчих завдань; реферативні доповіді, участь у дискусії, питання для підсумкового контролю.

Мова навчання: українська.

3.Оцінювання:

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (ПМК) (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою навчальної дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку аспірант може набрати при вивченні кожного модуля, становить 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів. ПМК здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля. Форми проведення ПМК мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант при складанні ПМК, становить 80. ПМК вважається зарахованим, якщо аспірант набрав не менше 50 балів. Для оцінювання поточної навчальної діяльності

встановлюється єдина шкала, яка визначає фіксовані значення для максимально можливої та мінімально необхідної кількості балів (110 балів, якщо поточні оцінки – «відмінно» та 60 балів, якщо поточні – «задовільно». До 110 максимальних балів можуть додаватись бали за індивідуальну роботу – не більше 10). Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять в модулі. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для запланованої теми. Залік здійснюється після завершення вивчення всіх тем на останньому занятті. До ПМК допускаються аспіранти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні заняття, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Програма заліку включає обов'язкову і варіативну частини.

Обов'язкова частина охоплює:

- теоретичне завдання, яке передбачає письмову відповідь на питання, що дає можливість оцінити теоретичний рівень підготовки;
- аналітичне завдання, яке передбачає реалізацію набутих навичок роботи та розв'язання ситуаційних задач.

Варіативна частина стосується наукових та практичних аспектів обробки та презентації наукових даних відповідно до обраного напрямку дисертаційної роботи:.

4. Політика курсу: обов'язкове дотримання аспірантами академічної доброчесності, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

I. ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Панішев А.В. Методологія наукових досліджень : навч. посібник .Ж. : ЖДТУ, 2013. 148с.
2. High-yield biostatistics, epidemiology, and public health / Anthony N. Glaser, MD, PhD, clinical assistant professor, Medical University of South Carolina. — 4th edition. Lippincott Williams & Wilkins, and Wolters Kluwer business. 2014
3. Петрук В.Г. Основи науково-дослідної роботи. Вінниця, 2006.144с.
4. Крисоватий А.І. Методологія, методика та організація наукових досліджень:Навч. посіб. Тернопіль: ТОВ „Лілея”, 2005. 150с.
5. Єріна А.М. Організація вибіркового обстеження: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2004. 127с.
6. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: Навч. Посібник. Вид. 2-е, доп. І перероб. К.: Видавничий дім „Професіонал”, 2004. – 208с.
7. Пілюшенко В.Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: Навч. Посіб. К.: Лібра, 2004. 344с.

II. ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

1. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2014.142 с.
2. Грищенко І.М., Григоренко О. М., Борисенко В. А. Основи наукових досліджень : Навч. посіб. К.: КНТЕУ, 2011. 185 с.
3. Єріна А.М., Заходай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. К.: Центр навч. літ-ри, 2004. 212 с.
4. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: ВД. «Професіонал», 2014 р. 216 с.
5. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень : Навчальний посібник, 2015. 541 с.

6. Краус Н. М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник. Полтава: Оріяна, 2012., 183 с.
7. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2006. 206 с.
8. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Курс лекцій. Тернопіль: Економічна думка, 2005. 124 с.
9. Рябовол Л. Т. Система законодавства про наукову і науково-технічну діяльність. Наукові записки. Серія: Право. 2018., Вип. 5. С. 4-10.